

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/116/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112229731
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112229731.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpený SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: J. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. V., B. XX/X, t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou JUDr. Danou Gáborovu, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Nitra, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. Legionárov 5, IČO: 42 176 778, zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie sumy 248,95 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 19. novembra 2013 č.k. 15C/182/2013-105, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, náhradu trov odvolacieho konania v sume 19,61 eura, právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka JUDr. Ambrózovi Motykovi, advokátovi so sídlom Stropkov, Nám. SNP 7, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 248,95 eura spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 248,95 eura od 12.09.2009 až do zaplatenia zamietol. Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal a o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu rozhodol tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania vo výške 67,41 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzatvorenia zmluvy), § 3 ods. 1, § 51, § 53 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 4 písm. k), ods. 5, § 488, § 489, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1, 2, § 544 ods. 1, 2, § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 153 ods. 4 OSP, ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čo dospel k záveru, že nárok navrhovateľa na zaplatenie žalovanej sumy, predstavujúcej zmluvnú pokutu je nedôvodný a preto ho zamietol. Za preukázané považoval, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa (T-Mobile Slovensko, a.s.) a odporcom bola dňa 07.01.2008 uzatvorená Zmluva o pripojení a Dodatok k Zmluve o pripojení, v zmysle ktorého v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eura. Rovnako mal za preukázané, že dňa 16.12.2011 bola medzi navrhovateľom a T-Mobile Slovensko, a.s. uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej bola aj pohľadávka voči odporcovi. Navrhovateľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzoval zo Zmluvy o pripojení zo dňa 7.1.2008, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou a ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Súd prvého stupňa zmluvné dojednanie obsiahnuté v Dodatku týkajúce sa zmluvnej pokuty považoval za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach strán jednoznačne v neprospech spotrebiteľa - odporcu, pretože nejde o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ)..

Zastal názor, že v prípade zmluvnej pokuty ide o neprimerane vysokú sankciu, ktorá je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednaní ako neprijateľná zmluvná podmienka. S poukazom na uvedené súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania vo výške 67,41 eura, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, a to odmena za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava a vyjadrenie zo dňa 15.10.2013), po 21,58 eura, t.j. 43,13 eura (2 x 21,58 eura) a režijného paušálu vo výške 15,62 eura (2 x 7,81 eura). Okrem toho priznal vedľajšiemu účastníkovi aj 20% DPH. Súd prvého stupňa určil základnú sadzbu tarifnej odmeny v zmysle ust. § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov v znení neskorších predpisov vo výške 21,58 eura, keď vychádzal z hodnoty veci, ktorou bolo zaplatenie istiny 248,95 eura.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka na strane odporcu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal rozhodnutie v napadnutej časti zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Mal za to, že v prípade trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nešlo o účelne vynaložené trovy, keďže neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. Poukázal na to, že vedľajším účastníkom je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov, ktorého hlavnou náplňou činnosti je ochrana spotrebiteľov, a preto výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené. Podľa názoru navrhovateľa zámerom zákonodarcu bolo to, aby mohli združenia vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Z uvedeného vyplýva, že dané združenie by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, priznáva, že odporcovi neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. Poukázal na to, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania vedľajší účastník nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Z uvedených dôvodov považoval trovy vynaložené vedľajším účastníkom za neúčelné. Záverom si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Vedľajší účastník na strane odporcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu potvrdiť. Uviedol, že napriek tomu, že súdy sú povinné ex offio prihliadať na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, čím pre ne vzniká zákonná prekážka priznať navrhovateľovi plnenie z takejto absolútnej neplatnej zmluvnej podmienky, realita tomu často krát nenasvedčuje. Poukázal na to, že napriek tomu, že zmluvná pokuta bola judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka, súdy vo viacerých rozhodnutiach priznali navrhovateľovi nárok z predmetnej zmluvnej pokuty. Preto považoval za dôležité namietajúc ju na súde a poukazovať na zákonné ustanovenia týkajúce sa danej problematiky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať (aj sa stáva), že súd nemá vedomosť o tom, že niektorá zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú. Zdôraznil, že vyhlásením navrhovateľom uplatňovanej zmluvnej pokuty za neprijateľnú zmluvnú podmienku, vzniká pre navrhovateľa zákonná prekážka uplatňovať si takýto úkon na súde, napriek tomu si však navrhovateľ tento nárok uplatňuje. Záverom si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 22,60 eura.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1 OSP), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách konania, v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcom výroku a vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania odporcovi, nebol odvolaním napadnutý, preto v tejto časti nadobudol právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania tak zostal iba výrok týkajúci sa povinnosti navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania vo výške 67,41 eura.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá

je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Uvedené zákonné ustanovenie vyjadruje základnú zásadu uplatňujúcu sa pri náhrade trov konania. Účastník konania, ktorý mal v spore plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto konania. Súd v takomto prípade uplatní zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Táto zásada sa však vzťahuje iba na sporové konanie. Predpokladmi, za splnenia ktorých vznikne nárok na náhradu trov konania, sú jednak plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozsudku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej a tiež účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť trov sa stotožňuje s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdnych poplatkov, na hotové výdavky a napokon aj trovy právneho zástupcu (advokáta).

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Ide o zákonné ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdomiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu. V prvom rade treba prihliadnuť najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácie. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade je potrebné pri ich posudzovaní prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdному uplatneniu nároku a prihliadnuť i na postoj účastníkov v konaní.

V danej veci bolo predmetom konania zaplatenie sumy 248,95 eura spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 248,95 eura od 12.09.2009 do zaplatenia, ktorú navrhovateľ žiadal od odporcu. Konečným rozhodnutím bol tento návrh navrhovateľa zamietnutý a teda z procesného hľadiska plný úspech v konaní mal odporca. Skutočnosť, že odporca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, zakladá jeho nárok, ako aj nárok vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane odporcu, na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP. Súd prvého stupňa preto správne aplikoval na danú vec ustanovenie § 142 ods. 1 OSP. Keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by odporcovi nejaké trovy vznikli, preto mu ich ani súd nepriznal. Je však nepochybné, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy vznikli, titulom právneho zastúpenia advokátom, preto má právo na ich náhradu, ak boli účelne vynaložené.

Podľa § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. V zmysle poznámky 10a) k tomuto ustanoveniu, osobitným predpis je aj zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

Z uvedeného vyplýva, že v tých sporoch, ktoré majú povahu spotrebiteľských sporov sa môže konania zúčastniť na strane spotrebiteľa právnická osoba, ktorou je združenie podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, má oprávnenie v tomto

spore vystupovať ako vedľajší účastník na strane odporkyne a nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku. Keďže túto možnosť mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava ust. § 93 ods. 2 OSP.

Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 OSP).

Z uvedeného ustanovenia možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník má právo na právnu pomoc, ktorú je možné v rámci občianskeho súdneho konania zabezpečiť prostredníctvom právneho zastúpenia advokátom, a potom aj právo na náhradu trov konania v prípade, ak toto právo vznikne tomu účastníkovi, ktorého v konaní podporuje. Argumentáciu navrhovateľa v odvolaní, že v danej veci nešlo o účelne vynaložené trovy konania vedľajším účastníkom, nepovažoval odvolací súd za dôvodnú, pretože práve vedľajším účastníkom namietaná neprijateľnosť zmluvnej pokuty, uplatňovanej navrhovateľom v tomto konaní, bola dôvodom, pre ktorý bol návrh navrhovateľa zamietnutý v celom rozsahu.

Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy SR a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Aj keď účelnosť vynaložených trov konania je treba posudzovať zvlášť v každom prípade, vedľajší účastník v danej veci riadne hájil práva účastníka, na strane ktorého vystupuje a samotná okolnosť, či sa dá v konaní zastúpiť právnym zástupcom, je na voľbe vedľajšieho účastníka, pričom medzi trovy konania podľa § 137 OSP patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu patrí náhradu trov konania, pretože toto právo vzniklo odporcovi, ktorého v konaní podporuje, keďže návrh navrhovateľa bol v celom rozsahu zamietnutý. Pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady trov konania odvolací súd poukazuje na to, že tieto boli priznané v rozsahu akom boli vedľajším účastníkom na strane odporcu účelne vynaložené a v súlade s právnymi predpismi uvedenými v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. S vyčíslením odmeny za právne služby právneho zástupcu vedľajšieho účastníka súdom prvého stupňa v napadnutom rozsudku sa odvolací súd stotožnil a považuje ho za správny, preto s poukazom aj na vyššie uvedené závery odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

V odvolacom konaní bol vedľajší účastník úspešný, preto mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP. Navrhovateľovi súd uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia pozostávajúce z odmeny za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa) podľa § 10 ods. 1 a § 14 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z. v sume 8,3 eura, (zo základnej tarifnej odmeny t.j. zo sumy 67,41), z režijného paušálu 8,04 eura (§ 16 ods. 3 vyhl.) a DPH (§ 18 ods. 3) v sume 3,27 eura (20% zo sumy 8,3 + 8,04). Celkove trovy odvolacieho konania predstavujú sumu 19,61 eura, ktorú je navrhovateľ povinný zaplatiť právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka (§ 149 ods. 1 OSP), v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia (§ 160 ods. 1 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.